

Medicinska prioriteringar inom ögonsjukvård, sorterade i sjukdomsgruppsordning

Ansvariga för denna prioriteringslista är Nationella programområdet NPO Ögonsjukdomar.

Godkänd av NPO ögonsjukdomar 2020-10-13, justerad 2020-10-19

14:e reviderade utgåvan

Sveriges ögonklinikers verksamhetschefer antog den 22/9 2005 enhälligt en prioriteringslista för ögonsjukvården. Listan revideras årligen. Sedan 2019 har ansvaret för prioriteringslistan överförs från Sveriges ögonläkarförening till Nationellt programområde (NPO) för ögonsjukdomar.

Förklaring till kolumnerna:

Prio: Utgår från Riksdagens prioriteringsbeslut 1997- Prioritetsgrupp Vårdinnehåll

I A Vård av livshotande akuta sjukdomar.

I B Vård av sjukdomar som utan behandling leder till varaktigt invalidiserande tillstånd eller för tidig död. Vård av svåra kroniska sjukdomar. Palliativ vård i livets slutskede. Vård av människor med nedsatt autonomi.

II Prevention. Rehabilitering/rehabilitering.

III Vård av mindre svåra akuta sjukdomar och kroniska sjukdomar.

IV Vård av andra skäl än sjukdom eller skada.

Angelägenhetsgrad: Utgår från Rapport 2017:2 i Prioriteringscentrums rapportserie 3:e upplagan.

Nationell modell för öppna prioriteringar inom hälso-och sjukvård- ett verktyg för rangordning. 1 anger det som är högst prioriterat till 10 som anger det som är lägst prioriterat.

Åtgärd: Åtgärd för diagnosen, t.ex. utredning, medicinsk behandling, operation

Åtgärdens effekt: mycket stor, stor, måttlig, liten

Diagnosnummer: Diagnos eller tex. åtgärdskod

Medicinska prioriteringar inom ögonsjukvård sorterade i sjukdomsgruppsordning

Patientgrupper - sjukdomstillstånd	Prio	Angelägenhetsgrad	Åtgärd	Åtgärdens effekt	Diagnosnummer
	I-IV	Behov		mycket stor, stor, måttlig, liten	

Sjukdomsgrupp: Barn/skelning

Kongenital, infantil och juvenil katarakt	Ib	2	Op/Screening	mycket stor	Q12.0 H26.0
Kongentialt glaukom	Ib	2	Op/Screening	stor	Q15.0
Akut skelning hos vuxen eller barn	Ib	2	Utredning	mycket stor	H49.0 50.0
Screening för prematuritetsretinopati (ROP)	Ib	2	Kontroll	mycket stor	Z13,5
Skelning och/eller refraktionsfel som kräver amblyopibehandling	Ib	2	Lapp/glas/op	mycket stor	H53.0
Screening av potentiell synhotande näthinne-eller optikusaffektion hos barn	II	2	Utredning/op	mycket stor	Z13,5
Synskadat barn	II	4	Habilitering/syncentral	måttlig	
CVI- cerebral visual impairment	II	4	Utredning synhjälpmedel	måttlig	H47, H53
Screening avseende ögonsjukdom vid Downs syndrom	II	5	Utredning	stor	Q909
Skelning hos barn utan påtaglig amblyopi el annan sjukdom i ögat	II	6	Op	stor	H50
Protesutprovning vid anoftalmi/microoftalmi	III	3	Utprovning	stor	Q111, Q112
Skelning hos vuxna med svåra funktionsstörningar, diplopi etc	III	5	Op/glas	stor	H49 H50
Skelning hos vuxna m relaterade sociala besvär	III	7	Info/op/glas	måttlig	H50.0
Dyslexi	IV	7	Utredning	liten	Z01.0 R48.0

Sjukdomsgrupp: Ögonplastik/ Orbita

Ögonlock/plastik

Kongenital ptos, synhotande	Ib	2	Op	mkt stor	Q10.0
Misstänkt malign ögonlockstumör	Ib	2	Utredning/op	stor	D48.5
Svår skada på ögonglobens omgivning	Ib	3	Op	stor	S05.4
Protesutprovning vid medfödd anoftalmi	III	3	Konformer/Op	stor	
Lagoftalmus med korneapåverkan	III	3	Op	stor	
Entropion och trichiasis	III	4	Op	stor	H02.0
Protesutprovning vid bulbförlust	III	4	Utprovning	stor	

Blefarospasm	III	4	Inj av Botulinumtoxin	stor	G24.5
Kanalikelskada	III	5	Op	stor	S058
Ektropion	III	5	Op	stor	H02.1
Ptos, avsevärda subj besvär, eller MRD \leq 2mm	III	5	Op	stor	H02.4
Ögonbrynsptos med synfältsstörning	III	6	Op	stor	H024
Dermatochalasis med synfältsstörningar	III	6	Op	stor	H02.3
Ytlig skada på ögat eller ögonregionen	III	6	Medicinsk beh/op	måttlig	S05.0 S00.1-2
Kongenital ptos,avsevärt subj besvär, ej synhotande	III	6	Op	stor	Q10.0
Funktionell epifora	III	6	Op	måttlig	H04.9
Tårvägsinsufficiens alt tårvägsstenos hos vuxen	III	6	Op	stor	H04.9
Smärre hudförändring i ansl till ögat utan misstanke om malignitet	III	9	Op	stor	D23.1
Smärre hudförändring i ansl till ögat utan misstanke om malignitet med skav	III	9	Op	stor	D23.1
Chalazion > 6 mån	III	9	Op	stor	H00.1
Smärre hudförändring i ansl till ögat utan misstanke om malignitet utan skav	III	10	Icke göra	stor	D23.2
Chalazion < 6 mån	III	10	Icke göra	stor	H00.1
Lagofthalmus utan korneapåverkan	IV	10	Op	stor	
Ptos MRD >2mm	IV	10	Info/op	stor	H02.4
Dermatochalasis utan synstörning	IV	10	Info/op	stor	H02.3

Orbita

Synhotande endokrin oftalmopati	Ib	2	Medicinsk beh/op	stor	H06.2 E05.0
Akut inflammation i orbita	Ib	2	Medicinsk beh	stor	H050
Misstänkt benign orbital tumör med synpåverkan	Ib	4	Utredning/op	stor	
Måttlig endokrin oftalmopati	III	2	Medicinsk beh/op	måttlig	H06.2 E05.0
Kronisk inflammation i orbita	III	3	Medicinsk beh/op	måttlig	H051
Senkomplikationer till endokrin oftalmopati	III	6	Op	stor	

Tårvägar

Akut infektion i tårvägar	Ib	2	Medicinsk beh/op	mkt stor	
Kongenital tårvägsstenos hos barn	III	5	Op	mkt stor	Q10.3
Kronisk inflammation i tårvägar	III	5	Op	mkt stor	H04.3 H04.4
Funktionell epifora	III	6	Op	måttlig	H04.9
Tårvägsstenos hos vuxen	III	6	Op	stor	H04.9

Sjukdomsgrupp: Glaukom

Kraftigt förhöjt ögontryck med värk. Akut glaukom	I	2	Kontroll och behandling	mycket stor	H40.9
Kraftigt förhöjt ögontryck utan värk	I	3	Kontroll och behandling	mycket stor	H40.9
Känt glaukom, dålig tryckregl och progred synfältsdefekter	I	2	Kontroll och behandling	stor	H40.9
Nyupptäckt glaukom med papill och synfältskada	I	3	Kontroll o/e behandling	stor	H40.9
Dubbelsidigt välreglerat glaukom med avancerad skada	I	3	Kontroll och behandling	stor	H40.9
Ensidigt välreglerat glaukom med avancerad skada	I	4	Kontroll och behandling	stor	H40.9
Lindrigt glaukom med välregl tryck och stabilt synfält	I	5	Kontroll och behandling	stor	H40.9
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Okulär hypertension med andra riskfaktorer	II	5	Kontroll o/e behandling	måttlig	H40.0
Okulär hypertension utan andra riskfaktorer	II	6	Kontroll/behandling	måttlig	H40.0
Hereditet för glaukom, nära släkting	IV	8	Kontroll	liten	Z83.5
Hereditet för glaukom, avlägsen släkting	IV	10	Icke göra inom offentlig finansierad vård	liten	Z83.5

Sjukdomsgrupp: Främre segmentet, sjukdom i linsen

Katarakt som leder till akut komplikation (Nike 1)	Ib	2	Op	mycket stor	H25.9
Dubbelsidig katarakt med visus < 0.1 (Nike 1)	Ib	3	Op	mycket stor	H25.9
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Dubbelsidig katarakt med påtagliga besvär (Nike 2)	III	4	Op	mycket stor	H25.0
Ensidig katarakt med påtagliga besvär (Nike 2)	III	4	Op	mycket stor	H25.0
Efterstarr m visus < 0.5	III	5	Laser	mycket stor	H26.0
Efterstarr m visus > 0.5	III	6	Laser	stor	H26.4
Dubbelsidig katarakt m måttliga besvär (Nike 3)	III	6	Op	stor	H25.0
Ensidig katarakt m måttliga besvär. God syn andra ögat (Nike 3)	III	6	Op	stor	H25.0
Ensidig katarakt eller dubbelsidig katarakt med lindriga besvär (Nike 4)	III	8	Info till pat	måttlig	H25.0

Sjukdomsgrupp: Främre segmentet, sjukdom i kornea

Keratit m fl hornhinneåkommor som kan ge bestående ärr utan beh	Ib	2	Medicinsk beh, ev kir	mycket stor	H16.3
Avstöttningsreaktion av hornhinnetransplantat	Ib	2	Medicinsk beh	stor	T86.8
Svår bränn, syra eller lutskada av ögat	Ib	2	Spoln, med beh, op	stor	T26
Akut penetrerande skada av kornea med/utan främmande kropp	Ib	2	Op	mycket stor	S05.6
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Sjd med måttliga till kraftiga synneds grumlingar i båda hornhinnorna	III	4	Laser/op	stor	H17.9
Pterygium av progressiv typ	III	4	Op	stor	H11.0

Keratokonius som ej kunnat åtgärdas med k-linser + som kräver op åtg	III	4	Op	stor	H18.6
Keratokonius m ökande besvär	III	4	Crosslink	måttlig	H18.6
Recidiverande kornealerosion	III	5	Laser/excimer	stor	H18.8
Torra ögon med kraftiga besvär. Sjögren, sicca	III	5	Medicinsk beh/op	måttlig	M35.0
Ytlig skada på ögat eller ögonregionen	III	6	Medicinsk beh/op	måttlig	S05.0 S00.1-2
Torra ögon, måttliga besvär	III	7	Medicinsk beh	måttlig	H04.1
Lindrig inflammation, lokalt eller generellt i ögats yttre delar, exv allergi	III	8	Medicinsk beh	stor	H10.9
Ej synskärpestörande hornhinnegrumling	III	8	Ev utredning	liten	H17.9
Lätt - måttlig inflammation i ögonlock hos vuxna	III	9	Medicinsk beh/op	måttlig	H01.0
Glasögonbehov hos friska personer över 8 år	IV	10	Glasögon	mycket stor	H52
Refraktionsfel	IV	10	Refr kir kosmet. indik	stor	H 52.7

Sjukdomsgrupp: Medicinsk retina

Behandlingskrävande proliferativ diabetesretinopati	Ib	2	Laser och/eller intravit. inj	mycket stor	H36.0B
Retinal artäroklusion	Ib	2	Utredning	mycket stor	H34.1, H34.2
Ej laserbehandlad diabetiker med misstänkt glaskroppsblödning	Ib	2	Diagnostik	stor	H36.0B
Exsudativ makuladegeneration, aktiv	Ib	2	Intravit. inj./laser	stor	H35.3
Diabetesretinopati med makulopati med syn > 0.1	Ib	3	Laser och/eller intravit. inj	stor	H36.0A/B
Centralvensocklusion	Ib	3	Kontroll/laser/intravit.inj	stor	H348.A
Grenvensocklusion	Ib	3	Kontroll/laser/intravit.inj	stor	H348.B
Laserbehandlad diabetiker med misstänkt glaskroppsblödning	Ib	3	Diagnostik	stor	H36.0
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Screening och kontroll av patienter med diabetes	II	4	Kontroll	mycket stor	Z 13.5
Åldersrelaterad torr makuladegeneration med synnedsättning	III	7	Diagnos/information	måttlig	H35.3
Kontroll av diagnosticerad torr makulopati	III	10	Icke göra inom offentlig finansierad vård	liten	H35.3

Sjukdomsgrupp: Uvea

Kronisk inflammation i ögats främre delar- ex JIA.	Ib	2	Kontroll/behandling	stor	H.201
Akut inflammation i ögats bakre delar	Ib	2	Medicinsk beh/op	stor	H30
Kronisk inflammation i ögats bakre delar	Ib	2	Med beh/Intravit inj	stor	H30
Akut inflammation i ögats främre delar	Ib	3	Medicinsk beh	mycket stor	H20
Screening vid JIA	II	3	Screening	stor	Z13.5
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Aggressiva inflammationer, -infektioner i ögats yttre del	III	4	Medicinsk beh/op	stor	

Sjukvårdsgrupp: Kirurgisk retina

Endoftalmit	Ib	2	Op/Intravitreal inj	mycket stor	H44.0
Akut penetrerande skada av ögongloben med/utan främmande kropp retina	Ib	2	Op	mycket stor	S05.2,-3,-5,-6.
Kraftigt våld mot ögongloben	Ib	2	Utredning, ev kirurgi	stor	S05.1
Proliferativ diabetesretinopati med hotande traktionsamotio	Ib	2	Op	mycket stor	H36.0B E10.3
ROP behandling	Ib	2	Op	mycket stor	H33.0
Akut näthinneavlossning, makula on	Ib	2	Laser	mycket stor	H33.3
Kvarstående glaskroppsbloodning vid diabetesretinopati, > 4v	Ib	2	Laser/ Op/ IVT	stor	H35.1
Retinal ruptur p g a glaskroppsavlossning	Ib	3	Op	stor	H33.0
Makulahål	Ib	3	Op	stor	H35.3G
Akut näthinneavlossning, makula off	Ib	4	Op	mycket stor	H36.0 H43.1
Epiretinalt membran med synstörning	Ib	6	Op	måttlig	
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Akut glaskroppsavlossning	III	3	Diagnostik, men icke följa	måttlig	H43.8
Epiretinalt membran utan synstörning	III	10	Diagnostik, men icke följa	liten	H35.3F

Sjukdomsgrupp : Hereditära sjukdomar

Hereditär retinal sjukdom hos barn	II	3	Utredning, rehab	stor	H35.5
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Hereditär retinal sjukdom	II	4	Utredning, rehab	stor	H35.5

Sjukdomsgrupp: Onkologi

Misstänkt eller verifierad malign tumör i ögat, orbita eller i tårvägar	Ib	2	Utredning/op/strålbeh	mkt stor	D48.7 C69.9
Screening av retinoblastomhereditet	II	2	Kontroll	mkt stor	Z13.5
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	

Sjukdomsgrupp: Neurooftalmologi

Bilaterala papillödem	Ib	2	kontroll, utredning	mycket stor	H471
Akut oculomotoriuspares	Ib	2	kontroll, utredning	mycket stor	H490
Horners syndrom med misstanke om dissektion	Ib	2	utredning	mycket stor	G902
Nyttillkomna bitemporala eller homonyma synfältsdefekter	Ib	2	kontroll, utredning	mycket stor	H534
Arteritisk AION/ Temporalisarterit	Ib	2	medicinsk behandling	mycket stor	M316
Papillatrofi utan känd orsak - snabb progress	Ib	2	utredning	stor	H472

Synnervsinflammation - atypisk	Ib	2	kontroll, utredning	stor	H469
Nyttillkommen nystagmus	Ib	2	utredning	stor	H559
Akut internukleär oftalmoplegi	Ib	3	kontroll, utredning	stor	H512
Rehabilitering av personer med synfunktionsnedsättning	II	3	Syncentral	stor	
Nyttillkommen ptos eller diplopi med misstanke om oculär myasteni	III	2	utredning, medicinsk behandling	stor	G700
Akut abducensparees	III	3	kontroll, utredning	stor	H492
Synnervsinflammation - typisk	III	3	kontroll, utredning	stor	H469
Kontroll av synen vid benign synbanenära tumör	III	3	kontroll	stor	D330
Horners syndrom utan misstanke om dissektion	III	3	utredning	stor	G902
Akut trochlearisparees	III	3	kontroll, utredning	måttlig	H491
Papillatrofi utan känd orsak - långsam/ingen progress	III	3	utredning	måttlig	H472
Nyttillkommen isolerad ptos	III	3	utredning	måttlig	H024
NAION	III	4	kontroll, utredning	måttlig	H473
Isolerad anisocori	III	4	diagnos, information	liten	H570

14:e reviderade utgåvan

Godkänd av NPO ögonsjukdomar 2020-10-13